

Délvidék

Bácskai Napló
Politikai napilap
Felelős szerkesztő: Kónya Lajos

MEGJELENIK	
mindenteljesen délután vasár- és ünnepnapi kivétellel.	
Szerkesztőség és kiadóhivatal:	
Szabadka, IV., Rákóczi-út 20.	
Telefonszám 300.	
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:	
Helyben nézhez hordva.	
egész évre	32,-
fél évre	16,-
negyed évre	8,-
Vidékre postán küldve	
egész évre	32,-
fél évre	16,-
negyed évre	8,-

A munkásmozgalmak és az olasz offenzíva ügye a főrendiházban.

Budapest, június 26. A főrendiház pénzügyi bizottságában tárgyalták az indémintást. Lánosi Leó a munkásmozgalmakra vonatkozóan kér felvilágosítást, tudni óhajtja: a jelenlegi munkásmozgalom munkabér vagy politikai agitáció eredménye-e és mit szándékoznak tenni, ha ezen mozgalom politikai agitáció eredménye?

Többek felszólalása után Popovics pénzügyminiszter kijelenti, hogy a munkáskérés a bérmozgalom jegyében kezdődött, de tulajdonképpen politikai és hatalmi kérdés. Ugy látszik, ezen mozgalomban nemcsak belpolitikai, hanem külpolitikai kérdések is belejártak. A kormány kötelessége a rendet helyreállítani és a kormány nem mellőzheti, hogy a kérdés politikai részét is gondos figyelemmel kísérelje. Ami pedig az olasz frontról szóló híreket illeti, legilletesebb helyről érkező információk alapján közölheti: azok nem felelnek meg a valóságnak. Igaz, hogy kénytelenek voltunk előretolt állásainkat visszavonni, ennek oka azonban az volt, hogy a Piave nagyon megmaradt és ottani állásainkat nem tudtuk volna átvenni. A visszavétel két nap alatt végment, állandó olasz pergőtűz alatt, ennek folytán azonban egyetlen embert sem veszítettünk.

Az offenzíva során az olaszok nyolcezer emberünket fogtak el, mi ötven ezer foglyot ejtettünk. — A közlést tudomásul vették, mire az indémintást megszavazták.

A kancellár beszéde a birodalmi gyűlésen.

Berlin, június 26. A kancellár a birodalmi gyűlésen rövid beszédet mondott. Kijelentette, hogy miután múltkori fejtegetéseire Wilson nem válaszolt, így semmi értelme sincs, hogy az akkor megkezdett fonalat újra felvegyék. Sajnálja, hogy Kühlmann fejtegetései a keleti politikai helyzetről félreértésre adtak alkalmat. Erőteljes védekezési szándékunknak, győzelmi bizakodásunknak megrendüléséről szó sem lehet. Ezentul is szilárdan állunk a császár és a birodalom oldala mellett: bízunk Istenben, ki ezentul is velünk lesz.

Tervszerű visszavonulás.

(Hivatalos jelentés.) Az Asiago és a Piave közti hegyi arcvonal tegnap ismét heves harcok színhelye volt. Az ellenség minden lehetőséget kihasználva, hogy elvesztett magaslati állásait visszafoglalja. Az olaszokat mindenütt, több helyütt ellentámadással visszavertük. A küzdelemben résztvevő csapatok, gyalogság és tüzérség, minden dicsőretet fölülmúló magatartást tanúsítottak. Mozdulataink a San-Donna-területén is tervszerűen és hadiszerekben való veszteség nélkül voltak végrehajthatók.

Francia támadás nyugaton

(Hivatalos német jelentés.) Rupprecht bajor trónörökös hadsereportyjánál a tüzérségi tűz egyes szakaszokon felélénkült. A felderítő tevékenység élénk maradt. A Scrape-tól délre és az Avere nyugati partján foglyokat ejtettünk.

A német trónörökös hadsereportyjánál erős tűzhatás után az ellenség több századdal támadott az Aisne északi partján. Ellentámadással visszavertük.

Albrecht herceg hadsereportyjánál Badenvillerstől keletre a brandenburgi és thüringiai landwehr-csapatok által beszállított ameri-

kai és francia hadifoglyok száma egyre emelkedik. Bullik hadnagy huszadik légi győzelmét aratta.

Tanuljunk tótul!

Juriga Nándor tót nemzeti képviselő úgy beszélt a magyar képviselőházban, mintha a cseh-tót dandárok diadalmenetben közelednének Budapest felé.

Tanuljanak a magyarok tótul — annyi és nem kevesebb ennél a tót képviselőnek szerény kívánsága.

A nemzeti egyenjogúsítás elvét tehát Juriga ur úgy képzei, hogy itt mindenki legyen ur, csak a magyar a szolga. Tanuljunk tótul, legyen még Budapest és Szabadka és Szeged is tót, drótozzuk be a tót nyelvvel Magyarországot tetőtől talpig s akkor művelt emberek leszünk. Szegény műveltség, szegény Magyarország!

Tanuljunk tótul — oh mily gyönyörű kilátások! Beszéljünk magyarul úgy, ahogy valamikor a tót kuruc énekelte:

Haj, mikor én kuruc voltam
Rákóczi-vojnában,
Cifra plachta-zásztavában
jártam Oravában,
Oravában osztróhában
olyan leginy voltam,
Huszár, kravát, volát, szvinyát
szedliakoktul bráltam!

Gyönyörűek benne a tót szavak — nosza, cseréljük fel velük ősi magyar nyelvünket! Tanuljunk tótul Juriga kedvéért. Legyünk magyarok helyett valamennyien drótos tótok, így óhajtja a művelt Juriga.

Mielőtt azonban a szives tanácsot megfogadnók és valamennyien elmennénk egérfogót árulni, talán drótoztassuk be előbb a Juriga fejét és nézzük ennek a komikusan gyöngy kivánságnak a komolyabbik oldalát is.

Nem is olyan régen Juriga a tót nyelvre, Goga Oktávián meg Lukácsiu az oláhra akarta volna fogni a magyart a „nemzeti kérdés” megoldása végett. Ugyanezt ajánlja tiz

év óta a szabadkőműves „Világ” is és abban Jászi Oszkár, mert hát világos dolog, hogy a nemzeti kérdésnek az a legegyszerűbb megoldása, ha a magyar megtanul olábul, tótul, szerbil s ráadásul elfelejt magyarul. Ha a magyar útúnik, mindjárt nem lesz itt nemzeti kérdés s nyugodt lesz Juriga és Jászi.

Ugy látszik, nem nemzeti kérdés van Magyarországon.

Számoljunk le hát végre e kérdéssel. Magyarország-e ez az ország vagy sem? Akarunk-e itt élni mint magyarok vagy sem? Mint magyarok meghalni jók vagyunk, hiszen ahány áttörést csinálunk a harcerekken, ott mindig a magyar ezredek vannak elől. Ha a halállal lehet kiérdemelni az életet, akkor senkinek annyi joga az életre itt nincs, mint a magyarnak.

Es mégis egy tót zatyafi azt meri nekünk tanácsolni a magyar parlamentben, hogy tanuljunk tótul!

Ezzel a vakmerőséggel szemben, mely — sajnos — még névleges magyarok részéről is talál biztatásra, valahára sarkára kellene állania a magyarságnak és megkövetelnie, hogy Magyarországon tanuljon meg mindenki magyarul!

Soha erre jobb alkalom Mátyás király óta nem volt. Eddig hol erre, hol arra a Judás szomszédra kellett figyelemmel lenni, valahányszor erélyesebb nemzeti politikát akartunk csinálni.

Csak lassan, lassan. Eljön az ideje annak is. Addig jók nekünk a Juriga Nándorok. Tótul ugyan nem tanulunk meg, sem cigányul, de ezek a provokálások valahára talán mégis csak fel fogják rázni az elaltatott vagy ellustult magyar nemzeti érzetet.

Wekerle nem engedi magát megfélemlíteni.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, jun. 26.

A képviselőház tegnapi ülésén napirend előtt a Károlyi-párti Lovász Márton a munkások pártját fogva támadta a kormányt.

Wekerle miniszterelnök azonnal válaszolt és a Károlyi-párt kivételével valamennyi párt surú és zajos helyeslése közepette kifejtette a kormány álláspontját. Megállapította azt a sajnós jelenséget, hogy a legtöbb gyárban s egy és más vállalatnál a munka szünetel. Ennek a pusztító hatása gazdasági életünkre és a megélhetési viszonyokra nyilvánvaló. Legszajnosabb dolog, hogy a lapok nem jelenhetnek meg. Emiatt a legkülönbözőbb rémhíreket és valótlanosságokat terjesztik a szétosztogatott répiratok és cédulák. Némelyek szerint:

— Csak kitartás! A kormány napjai meg vannak számlálva!

De ezt nem a nép, hanem egy igen kis kör követeli. Merőben lehetetlennek tartom — mondta a miniszterelnök — hogy a közhatalmat egyes ideiglenesen alakult szervezetek, munkatanácsok vagy effélék gyakorolják. Titkos kezek irányítják ezeket a mozgalmakat. Nem volt még kormány, amely oly rövid idő alatt oly messzemenő béremelésre ment volna bele, mint a mai kormány. Ugy állítani oda a dolgot, mint ha ez a kormányrendszer a bérek letörését célozná, merőben ellenkezik az igazsággal. Az a jámbor kívánság, hogy a kormány mondjon le, rég megnyilvánult több oldalról, de úgy állítani oda a kormányt, mint ha az a király és a nép közé állana, merőben ellenkezik az igazsággal. Ez a kormány a király álláspontját képviseli, a király jóvá hagyásával tesz minden lépést úgy a választójog tekintetében mint minden más tekintetben. A kérdésnek rám nézve csak egy személyes oldala van, az, hogy gyáván el ne hagyjam ezt az állásomat. **Veszélyes eszmék, államellenes törekvések uralják a külföld jelentékeny részét.** Ezeknek a visszhangja nálunk is észlelhető elleneségeink közvetítése folytán. Ezzel szemben mindenesetre hazafias kötelesség az ellenállás. A kormány eddig békésen várta a dolog jobb fordulatát, de ez sokáig nem tarthat már. Mi nem várhatjuk be azt, hogy messzebbmenő kitérések történjenek; ezért igen kérem a képviselő urakat, ne öntsenek ilyen felszólalásokkal olajat a tüzre, mert ezért a felelősség nem ezt a kormányt, hanem azokat fogja terhelni, akik ezt a mozgalmat elősegítették. Kijelentem, hogy én semmi irányban sem engedem magamat terrorizálni.

Percekig tartó zajos helyeslés, éljenzés és taps kísérte Wekerle önrzetes, komoly szavait, mire a Ház megkezdte a választójogi reform általános vitáját. Csizmazia Endre előadó után Bathányi Tivadár beszélt.

.....
x Kovács István tanár VI. kör, Mária Terézia-tér 15. szám alatt levő magántanítási tanfolyamán elfogad tanításra gimnáziumban és egyébb iskolákba járó tanulókat elsősorban lányokat és magántanulókat.

Képviselő-választások.

Szeged, jun. 26. Tegnap a munkapárti Pálffy Józsefet választották meg képviselővé, édestestvérével szemben. — Budapest, jun. 26. A paksi választáson Gözsy Tibort választották meg alkotmánypárti programmal óriási többséggel a 48-as szocialista jelölttel szemben. A Károlyi-párti jelölt visszalépett.

150 ezer ember az olaszok vesztesége.

(Hivatalos jelentés.) Junius 15-e óta az olaszok több mint 50 ezer foglyot vesztek, köztük több mint 1100 tisztet. Az ellenség összes vesztesége a legszigorubb becslés szerint is 150 ezer főre teendő.

Az osztrák földmivvelésügyi miniszter megbízatása.

Bécs, junius 26. Sylva-Tarouca földmivvelésügyi miniszter Ofelsége megbízásából megjelent a képviselőházban és tárgyalást kezdett a pártokkal. Kijelentette, hogy nem mint homo réguusz jött, hanem tájékozódni kíván, hogyan volna lehetséges az állami szükségletek elintézését rövid nyári állászkon elintézni.

Verekedés a Lázár-utcában

— Éjjeli lovagok garázdálkodása. —

Szabadka közbiztonsági jó híre egy újabb esettel ismét javult. Ezúttal nem annyira egymásközötti verekedés, mint formális garázdálkodás verte fel a IV. körű Lázár-utca esődjét. Egy körülbelül 40 tagból 17—20 éves csavargókból álló banda akivel csak találkozott, mindenkét végig vert.

Jegies Antal 20 éves honvéd és Ifkovicz Jenő honvédtizedes mel-

lesleg unokatestvérek, találkoztak a garázda társasággal, amely bieskával rontott nekik és súlyosan összeszurkálta a két katonát.

A mentők 7—8 szurtsebet konstalták a szerencsétlen sorsú katonákon, akiket beszállítottak a tartalékkórházba. Jegies Antal Macedóniában teljesít szolgálatot, míg Ifkovicz Jenő most jött haza orosz fogságból.

A törvényszéki bírák szabadsága.

(Saját tudósításunk.) Az összes közhivatalnokok között a bírói kar végzi a legnehezebb szellemi munkát. Ez a megállapítás nem új gondolat, de mindannyiszor meg kell említenünk, amikor a bírák szabadságáról írunk.

A bűnös lelkek tanulmányozásába, a gyakran nehezen kibogozható igazság kutatásába, a helyzetek, a körülmények mérlegelésébe a legerősebb szellem is hamar belelérad.

Különösen most, ha a háboru okozta munkahalmozódás mellett figyelembe vesszük a köztisztviselők megélhetésért vívott harcát, — a kétszeres rászolgálás mellett — a köz érdekében valónak is kell tekintenünk a bírák nyári szabadságát.

Polgár István szabadkai kir. törvényszéki elnök, a bírák ezévi rendes szabadságát már kijelölte. A szabadságot kirák szabadságának idejét és helyettesüket a közönség tájékoztatása céljából az alábbiakban közöljük:

Oláh Ferenc ít. táb. bírói c. és jell. felv. kir. tszéki bíró aug 8-tól szeptember 18-ig. (Helyettesíti Láhner bír.) Dr. Solti Károly kir. tszéki tanácselnök július 10-től augusztus 13-ig és egy hét szünetre. (Helyettesíti az elnök vagy helyettese.) Dr. Weiss Aladár ít. táb. bírói c. s jell. felv. kir. tszéki bíró július 8-tól augusztus 18-ig. (Helyettese az elnök vagy helyettese.) Dr. Joczics Milorád ít. táb. bírói c. és jell. felv. kir. tszéki bíró július 16-tól augusztus 20-ig. (Helyettese Juricskay bír.) Dr. Costán Miklós kir. tszéki bíró augusztus 16-tól szeptember 26-ig. (Helyettesíti Denk bír.)

Láhner Antal kir. tszéki bíró jul. 1-től augusztus 11-ig. (Helyettesíti Konez bír.) Dr. Valentin Károly kir. tszéki bíró július 8-tól aug. 18-ig. Deak Tivadár kir. tszéki bíró július 5-től augusztus 15-ig. (Helyettesíti Costán bír.) Dr. Csekmanek Rozsó július hó 10-től augusztus 20-ig. (Helyettesíti az elnök vagy helyettese.) Dr. Petrovics László kir. tszéki bíró július 10-től augusztus 20-ig. Dr. Konez Mihály augusztus 16-tól szept. 12-ig. (Helyettesíti Láhner bír.) Dr. Bakula Géza kir. tszéki bíró július 8-tól augusztus 18-ig. Juricskay Aurél junius 10-től július 7-ig. (Helyettesíti Konez bír.) Domány Odón kir. tszéki bíró július 8-tól augusztus 3-ig. (Helyettesíti VII. 15-ig Jozsics, VII. 15-től Konez bír.) Fekete Árpád kir. tszéki bíró július 8-tól aug. 14-ig és 4 nap szüséghez képest. (Helyettesíti Jozsics és Konez bírák.) Dr. Székács István július 10-től aug. 20-ig.

LIFKA-MOZI

Június 26-án és 27-én:

Guñár Tolnaes legszebb szerepe,

A maharadza gyöngye,

keleti történet 4 felvonásban, ezen kívül Psylander hatyudala

Az élet komédiása

egy clown története 4 felvonásban.

Kezdeté 1/2 6 és 1/2 9 órakor.

Tombolaés házi hangverseny Palicson.

A palicsi fürdőközönség szórakoztatására és Palics forgalmának emelése céljából július hó 3-tól kezdve minden szerdán tombola lesz. A tombolajáték este 9 órakor veszi kezdetét.

Az első házi hangverseny július 6-án, szombaton lesz és azontul minden szombaton este hangverseny a palicsi Vigadóban.

A palicsi fürdőzőknek tehát az ideán is meglesz minden szórakozásuk és a forró nyári estéken a szabadkaiaknak is kellemes szórakozást ígér a palicsi tombola és a hangverseny.

Az 1894—1900. évfolyamu cséplőgépszek felmentése.

A honvédelmi miniszter a hadügyminiszterrel egyetértőleg elrendelte, hogy az 1894—1900 évfolyamokba tartozó cséplőgépszek és fűtők közül azok, akik a mögöttes országgrszben teljesitenek szolgálatot, f. év szept. 30-ig felmentessenek.

A felmentések meghosszabbításának szeptember 30-dikán tul semmiféle címen helye nincs. A felmentési eljárás és az igényjogosultság megállapítása a nyilvan tartási adatok szerint történik.

A rendelet ma érkezett le a polgármesteti hivatalhoz.

18 darab kockacukor és 12 fillér sorsa.

Hivatalos akta szól arról, hogy valaki 18 kockacukor lopásával gyanusítottott, de közben a kockacukrot elárverezték, s 12 fillérért keit el a draga portéka. Mindez sok kezét és agyat mozgatott, izgatott, tevékenységre serkentett bosszantott, míg végre a gyanu megszűnt s az ügy befejeződött.

Hogy mit képtelen tenni a mai hivatalos és kötelező formalitások mellett, amely eikerülhetetlen, a hivatalnok és tisztviselő, kedvesen mutatja be az ügyet befejező következő eredeti végzés:

Lopás büntette miatt folyamatban volt bűnügyben a bűnjelként lefoglalt és elárverezett 18 kockacukor árverési ára fejében befolyt a m. kir. adóhivatal által a törvényszéki letétnaplóba bevételezett, a bírói letétnaplóba beiktatott 12, szóval tizenkettő fillért a bírói letétbe beiktatom és utasítom a m. kir. adóhivatalt, hogy ezt az összeget további bírói intézkedésig gyűmölésözben kezelje.

Egyidejűleg ugyancsak ezen 12, szóval tizenkettő fillér a kávéház tulajdonos javára ki is utalom és felhívom, hogy ezen végzés jogerőre emelkedésétől számított 30 napon belül ezen összegnek átvétele végett a m. kir. adóhivatalnál annál is inkább jelentkezzen, mert amennyiben annak eleget nem tenne, ezen 30 napi határidő elteftétől a kiutalt letét egy éven át fog kamatoztatlan bírói letétként kezeltni és ezen idő lejártával a m. kir. állam kincstárába fog beutaltatni.

Ettől-kezdé az igényjogosult igényt a rendes elővülési időn belül csupán a pénzügyi hatóságoknál érvényesítheti.

(Aláírás.)

Országgyűlési Értesítő.

A magyar és német katoná.

Fényes László beszédéből: Tény az, hogy mindenütt, ahol német és magyar katonák küzdöttek együtt, a magyar katonák csinálták a sturmot és a németek vonultak be.

12 kilós lisztadag.

Fényes László beszédéből: Képtelenség az, hogy egy mezei munkás aki reggel 4 és 5 órákor kel fel, este pedig 9 és 10 órákor fekszik le, s nem hat, vagy nyolc órát, hanem 12 és 14 órát dolgozzon. Az a 15 kiló buza legfeljebb 12 kiló lisztet ad; vagy annyit sem; abból megélni 6 nem tud, különösen nem akkor, midőn beromfállományuk legalább 50 vagy 60%-a már kipusztult. Hiszen méltóztatassanak végigmenni a falvakon: míg lehet egy pár libát vagy kacsát látni, egy pár tyúkot még talán. Vágómarha-állataink rendkívüli módon megfogytak és a legfőbb táplálék a lisztet kivül: a sertés, színtén nemcsak állományában, fogyott meg, de megfogyott az anyag is amivel hizlalják.

A katonák éhezése.

Fényes László képv. beszédéből: A katonai parancsnokoknak meg van tiltva, hogy a katonák éhezéséről jelentést tegyenek. Ez a katonai éhezés összefüggésben van azzal a ténnyel, hogy noha Ausztriának megadjuk mindazt, amit megállapítottunk és vállalt szerződési kötelezettségünket teljesítjük, azonfelül minden kiegészítést és a hadsereg részére adott élelmiszereket Ausztriának adják oda. Ézért szenvednek és éheznek a mi katonáink.

A galiciaiak.

Fényes László beszédéből: A galiciai bevándorlottak kérdése: Etnél súlyosabb nemzeti veszedelmet keveset ismerék. A magyar kormány behozta ugyan, jó képen az u. n. veszélyeztetett vármegyékbe az ingatlan-elidegenítés megvizsgálását, az országos bizottságtól tévén függővé, hogy helyben hagyja-e a vételt, vagy nem; azonban ezt egyrészt az egész országra kell kiterjeszteni, másrészt meg kell akadályozni, hogy a galiciainak ezt kijátsszák.

De még az sem elég, hogy a galiciaink egyelőre nem szerezhettek házat vagy földet, mert egyszerűen iparrendélyt szerez magának letelepül és tíz észendő mulva már vehet magának házat vagy földet.

Ezek a galiciaink pl. mint borügynökök, tízezerrel járják az országot. Ismerék olyant, aki 1914-ben 10 koronával jött, ma pedig 5 milliója van, van háza, földje, szőlője, sőt háza kapualjára egy festővel freskót festetett: a hegyen szírtelnek, puttyos asszonyok görnyednek, mások szedik a tőkét, mások munkások nagy hordókat görgetnek, a nap süt és egy nő és egy hölgy, cilinderekben, kalapban, lormyonnal a kezükben nézik, hogy issza a föld munkásnépe. Ime ez az ember önkénytelen bizonyítványt szolgáltat arról, mi lesz a sorsunk, hogy ha ez a galiciai bevándorlás ki nem tisztítatik. Tehát a legkevesebb amit teherünk, az, hogy kérjem a kormányt, hogy nagyobb gondtal, nagyobb

energiával vegye elő ezt a kérdést és minden galiciaink vitessen ki az országból, ha önként nem akar kimenni.

Nemcsak adoptáló irodák vannak, hanem ezek a galiciaink a hadiszállítók ipartelepeire mint munkások nyernek bebozsátást, rövid egy-két hét alatt „szakmunkások” lesznek, a honvédelmi miniszter irtól felmentést élveznek és így nyugodtan megélhetnek.

Tegnap volt nálam egy, hogy segítsék rajta, mert összeégtek. Látnom, hogy galiciaink menekült. Hogy lehet maga itt, kérdem, hiszen a rendőrség szerint már ki kellett volna mennie? Megégettünk, feleli. De a megégés előtt ki kellett volna menniök, hiszen arról miniszteri rendelet van, mondóm. A miniszteri rendelet ránk nem vonatkozik, mondja ő tovább. Kik azok a ránk? kérdem. Akik a gyárakba bejutottunk, mert mi hadimunkások vagyunk, feleli ő. Itt maradt tehát ő is, a családja is.

A főke megrendszabályozása.

Méltóztatassók megnézni a hősi sirokat, azokat, ahol nem ezrével, hanem tízezerrel nyugszanak a katonák a temetőekben, és méltóztatassanak azután elmenni a kávéházakba, vendéglőkbe, orfeumokba, koncertekbe, lövészenyire. Kiket lehet ott látni tízezerrel, száz-ezrével, meghízottan, fiatalon, felmentést élvezve, minden csepp vérüket megtakarítva, meggazdagodva?

Miniszter ur, van-e ennél lázítóbb? Lehet-e beszélni olyan izgatón, mint ez a látvány, amely az utcán minden pillanatban arcába csap az embernek?

A tőkét és annak úszályát tessék megrendszabályozni!

Ingatlanváltozások a múlt héten.

A szabadkai telekkönyvi hivatalban az elmúlt héten, jun. 17. től 23-ig a következő ház- és földeladásokat, illetve vételket jegyezték be: Szabó S. Imréné Ruisz Dániel és társától, Sárce-vics Félix és neje Zekán Gergelyné-től, Vermes Béla Dengl Alajosné és társától. Keesenovics Roza Tamunovics Jakab és nejétől, Szekeres Péter és neje Hár-sing József és nejétől, Gabrics János Hajtsunek Annától, Papp János és neje Papp József és nejétől, Jurics Máté Jurics József-től, Jurics József özv. Sztanties Márknétől, Pletikoszics Károly Pletikoszics Mihály és társától, Pletikoszics Márton Pletikoszics Mihály és társától, Balogh Már-ton és neje Nagy Istvántól, Mol-nár Mihály és társa Mamuzsich Klárától, Rajcses Sándor Jakob-esics Ernőtől, Mamuzsics Vince

és neje Osztrógonác Gábertől, özv. Vörösbaranyi Antalné Krizssánovics Mátyás és társától, Glavesics Jó-zsef Pillity Szávó és nejétől, Bezzeg István özv. Paszterkó Mar-cel és társától, Horváth C. György és neje Horváth C. Antaltól, Váci Lukács Kalmár József és társai-tól, Szimola Jánosné Muntál Pé-tertől, Milodánovics Lőrincné Mi-lodánovics Lőrinetől, Kovács Szil-veszter és társa Erdődi Istvántól, Kurbanov Zsiván Vaszilyev Jajtó és társától, Szabó H. Józsefné Gregoresics Ernő és nejétől, Mer-kovics Antal Mátics Andrástól, Sztipics György és társa Pleszko-vics Lukács dr.-tól, Ivits István, Balázs Menyhért és neje, Kozar-ics Pál, Székely Lukács, Csóti József és Vukov Márk Szabadka várostól, Kuray Géza és neje Hoff-mann Mátétól, özv. Sztipánovics Miklósné és társa Szkalá Simpu-nétől, Anisits József és neje Eg-rényi Eva és társától, Pataki Vil-mosné Szádecki Sándortól, Varga István és neje özv. Fábiana Mi-hálynétől, Rettig Vendel és neje Ill Teréztől, Kovács Jánosné ifj. Eke Mihály és nejétől.

HAPI HIREK.

Felszólamlás választójogi névjegyzék ellen. A legutóbbi köz-ponti választmányi ülésen az új választói névjegyzék ellen emelt kifogásokat tárgyaltak. Az összes felszólamlók kifogásait figyelembe vették és az új választói jegyzé-ket most már véglegesen megállá-pították.

Kisajátítják a Budapest-Zi-monyi második vonal területét. A Budapest-Zimonyi második vágány, amelynek roppant nagy gazdasági fontossága van, nagyban épül. Bu-dapesttől Kunszentmiklósig már kész is, Szabadka és Kelebia kö-zött pedig előrehaladott stádium-ban van. A területek bírói kisajá-títását tegnap foganatosították Oláh Eerene táblabíró vezetésével. Sza-badka és Kelebia közötti terüle-tet sajátították ki. Ma a Szabadka és Somsich-tanya közötti terüle-teket járják be.

Kitüntetések. A II. osztályú vilétségi érmet kapták: Koppel László tartalékos hadnagy, Genál Antal tartalékos hadnagy, Kántor Sándor tartalékos hadn., Sümeghy Gyula hadapródjelölt, Horváth Antal tartalékos hadnagy, Schmiát Ferenc tartalékos zászlós, Hor-váth János tartalékos tizedes, Gyösz Sándor, Kónya Lázár, Szpevák János népfelkelő, Mija-tovics János tizedes, Kapunovics Péter tartalékos szakaszvezető, Lő-rinc Lajos népfelkelő, Hubai Mik-lós népfelkelő ővezető, Serzsenka Mihály népfelkelő tizedesnek, Csobanov Dániel népfelkelő, Kech György tartalékos tizedes, Varga

Pál ővezetőnek, Németh Sándor tartalékos szakaszvezető, Szabó József, Vrbovszki Pál, Bezeg Jó-zsef, Hevér Mihály, Werner Jó-zsef, Galli József népfelkelők, Jak-sity Miksa népfelkelő, szakaszve-zetőnek, Papp István, Varga Mi-hály népfelkelő ővezetőnek, Bobos Pál, Vaszár Miklós népfelkelők a 6. honvéd gyalogezredben.

Az új árpa és a csereakció. A főispán egy rendelete szerint az újtermésű őszi árpa is bevonan-dó a csereakcióba. Azoknak a gaz-dáknak tehát, akiknek őszi árpá-lyuk van, módjukban van az új termést mielőbb értékesíteni, illet-ve szükségleti cikkekre becsereelni. Az új árpárt csizmát, talpat, pet-róleumot, gyufát, lőszerszámot, szekezet és minden egyéb gazda-sági és fogyasztási cikket besze-rezhetnek a gazdák.

Értesítés a nyugdíjasoknak. Nyugdíjasok Országos Szövetsége szabadkai fiókjának elnöksége ez-uton figyelmezteti a vasutas nyug-díjasokat, nyugbéréseket és kegy-díjasokat s azok özvegyeit, hogy a jövő évi élelmezési ellátásuk felvétele érdekében a Szabadka állomás fizetőpénztára melletti he-lyiségben Boros Sándor ellenőrnél mielőbb jelentkezzenek.

Este 10 óráig járnak a vil-lamosok. A szabadkai villamos ezental este 9 órákor indul az utolsó a Rudics-kitérőtől Palics-felé és Palicsról fél 10 órákor jön hazafelé.

Hogyan vesznek el a katonák csomagjait? Sokszor hallottunk pa-naszokat, hogy a katonák nem kapják meg rendesen csomagjaikat, vagy ha meg is kapják, rendesen olyan állapotban érkeznek meg, hogy a tartalom fel tűnt. Hogy mi ennek az oka, azt nem tudjuk, de tapasztaltunk olyan eseteket, a melyek több-kevésbé megragya-rázzák ezeket az anormálakat. A pályaudvaron a postaszemélyzet nagy garmadával rakja ki a sinek közé a csomagokat, hogy annál könnyebben elhelyezhessék a ko-csikban. Most azután ha beérke-zik egy-egy vonat, a tolongásban fellökik, szétgázolják a csomago-kat. Így tegnap tapasztaltuk, hogy a mező vonatból egy baka a cso-maghalmozról lerugott egy hatal-mas csomagot, amelyből számtalan pogácsa hullott ki. A szegény fronton küzdő baka pedig várhat-ja elemézésiáját.

Dr. Bihari Lujza fogorvos rendelését Főtér, Popovits házában, (Kazinczy-u. sarok) ismét meg-kezdte.

KORZÓ-MOZI

műsora.

Szerdán

Nyarai Antal

Az Apolló-kabaré országos hírt
művészeinek és társulatának

vendégjáték

Fellépnek: Nyarai Antal, Mezei Ilonka, a Fővárosi Orfeum tagja, Lovas Imre, Tezstory Lya a Folies Caprice művésznője, Pompás Garabok tréfák, duettek, legújabb attrakciók.

Helyárak: 6, 4, 3 korona.

Előadások: d. u. 8, este 1/2 9 kor, vasár, és ünnepnap 1/2 3, 4, 6, 1/2 9

CIRKUSZ COLOSSEU

Holnap szerdán este 8 órákor a Gabona-téren

megnyitó diszeloadás

világvárosi műsorral.

— Előadás után villamos közlekedés. —

Fölvételek a szabadkai fő kereskedelmi iskolába. Júli 1-3. napján az iskola saját helyiségében (IV., Beresényi-utca 6.) lesznek, 1. évfolyam az alsó, 2. évfolyam a középső és 3. évfolyam a felső osztályba, mindennap d. e. 9 órától 12 ig. Fizetendő a fölvételkor 25 kor. fölv. díj és 12 kor. nyugdíjilletmény. Tandíj 250 korona. Az iskolai és a születési bizonyítványt be kell adni. További felvilágosítással szolgát Toncs Guszláv igazgató.

A hadikölesön felmondása. A m. kir. pénzügyminiszterium a kibocsátandó 5 és fél % os jaradékkölesönre vonatkozólag fenntartja magának azt a jogot, hogy előre közzéteendő három havi előzetes felmondás mellett, a kölesönt egészben vagy részben, névértékben visszafizethesse. Azonban az esetleges felmondás 1925. szeptember 1-ét megelőző időre nem történhetik.

Szerkesztői üzenetek.

Veritas. Sorra kerülnek. Legszívesebben üdvözlöt. Nagyon hálásak vagyunk. Lapot indítunk címére.

Szerkesztő:
BERKES MÁRK.

Nyomdász: a kiadóhivatalban, Szabadka, Rakóczi-utca 20. szám

Nyiltér.*

A Bácsmezei Napló 139. számában a topolyai állomásfőnök dolgaival oly módon foglalkozik, mely még a viszonyokat legkevésbé ösmerőben is azt a meggyőző dést kelti, hogy csak egy érdekelt fél keze fáradozhatott egy számalmasan primitív szó halmaz létrehozásán. Az egész cikk legfeljebb számalmas mosolyt kelthetne elkövetője iránt az olvasásban, ha az első két kikezdés nem foglalna magában légből kapott rágalmakat is. A főmédvénny szerint „a topolyai állomás már évek óta a legzüllytebb és legrendezetlenebb állapotok uralkodnak aminek kárát természetesen az utazó és szállító közönség vallja.” E vad megerősítésére fel is sorol három esetet; így először azt hogy egy málházó a közönség szemelattára melbevágta az állomásfőnököt és hogy ugyanaz a málházó a járásbírósg előtt kijelentette, hogy az állomásn mindeokki le van pénzelve. A málházó a kérdéses melbevágósdiban — mint maga is beismeri — a passziv fél volt, amennyiben boros fővel egy szállítót inzultált és ezért én az állomásról eltávolítottam, a sértett fél pedig bíróság elé vitte a dolgot, hol a málházó ellenem való haragjában tényleg tett oly szerű kijelentést, miszerint az állomásn panaszos szállító által mindenkik le van kenyerezve; de a bíróság meg is büntette. Tovább azt állítja a kis stilusgyakornok, ki a topolyaiak ügyét oly nagyon szívén hordja hogy én már évek óta vonakodom büntetésből Szabadkára bemenni és az üzletvezetőség mindig prolongálja künnmaradásomat. Erre már annyit, hogy ha büntetésről volna szó, nem kapnák folyton haladékok; ellenkezőleg, „szolgálati

érdekből” hívtak be az üzletvezetőséghez, hova régi óhajom volt bejűni, de minthogy Szabadkán megfelelő lakást még mindig nem kaptam, újabban még négy havi halasztást kaptam. De utódom nyugtatására mondhatom, mihelyt lakást kapok, rögtön rendelkezésre fogok állani az üzletvezetőségnek és megyek innén.

A szóhalmaz többi része, mely szerint a „topolyaiak.. keresetek számomra lakást Szabadkán és Temesváron, — humor akar lenni, melynek csak annyi alapja van, hogy utódomnak iteni malmában molnárlegényi minőségben alkalmazott sógora csakugyan keresett lakást; de ő sem talált. Ugyanez a sógor leit egy napra elzárva, mert a esendőrőrs elöit nem igazoltam. A kedves sógor e vádjára az a megjegyzésem, hogy 5 már holmi széna — szalma szállítási ügyből kifolyólag egyizben már megharcoltatott Nagyváradon is és én igazán nem voltom informálva, vajjon a katonai dolgai rendezettebbek-e vallási viszonyainál és ezért vonakodtam őt igazolni. Ami pedig a topolyaiak illeti; nyugodtan elmondhatom, hogy úgy a helyi mint a környékbeli egész úri társaságnak (melyhez persze a kérdéses sógor abszolúte nem tartozik) osztatlan becsülését és tiszteletét élvezem mai napig is.

Az egész főmédvénnyere még csak két megjegyzésem a főmédvénny megírójának: „su or) ne ultra crepidam!” a sületlenséget meg gondolatlanul leközli lapnak pedig „audiatur et altera pars!”
Topolya, 1918 június 23.

Weeber Ferenc

Máv. főellenőr, állomásfőnök.

* Az e rovatban közlőtekért nem vállal felelősséget a szerk.

Mozgófényképszínház

Korzó mozi műsora:

Szerdán: Nyárai Antal az Apolló kabaré országos híru művészenek és társulatának vendégjátéka. Fellépnek: Nyárai Antal, Mezei Ilonka, Lovas Imre, Tesztory Lya a Fővárosi orfeum, és Folies Coprice művészei. Kitűnő darabok, tréfák, magán számok.

Csütörtön: Beregi Oszkár fellépte A föld embere. Nagy sláger. 4 felvonásban. szenzációs film játék.

Pénteken: Nyárai Antal az Apolló kabaré országos híru művészenek és társulatának vendégjátéka. Fellépnek: Nyárai Antal, Mezei Ilonka, Lovas Imre, Tesztory Lya a Fővárosi orfeum, és a Folies Coprice művészei. kitűnő darabok, tréfák, magán számok.

Szombat—vasárnap: Francesca Bertini ragyogó szép filmje, remek szerepe; Egy Pierot története. megkapó dráma 3 felv. A hálátlan fiu. szimű 2 felv.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű vevő közönséget hogy június hó 26-tól kezdve augusztus hó 15-ig nagyáruhiány miatt az üzleteinket Hétfő és szombat kivételével délután zárva tartjuk.

Kiváló tisztelettel
Kézmű és Divatárú Kereskedők.

**Butoreladás.
Alkalmi vétel.**

Teljes hálózobaberendezések minden kivitelben rendkívüli olcsó áron kaphatók.

Czigler Gyulánál

A barátok temploma mellett.
(Vermes ház.)

Viszketekeséget, sőt ört,

zűh

a leggyorsabban simulasztja a Dr. L. SCH. féle eredeti törv. védett

**„Skaboform
Kenőcs”**

Nincs szaga. Nem piszkál. Mígig eredeti peccs/és dr. Fleischlé et kérjünk. Próbátégely 3 korona, a gy tégely 5 K., usaládi adag 12 korona Szabadka és vidéke részére főraktár:

DECSY GYULA

„Szent Terézia” városi gyógyszerár I. kör Deák-utca. (Kiskápolna mellett)

Vételnél a SKABOFORM védjegyre ügyeljünk!

Egy alig használt jókarban levő hintó

ELADÓ.

Schadl Janos, Zombori-út.

A világításirendelet

határozatait a fényhatás csökkenése nélkül csakis

**Tungsram
félfatos lámpákkal**

lehet betartani.

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztásu

Tungsram-lámpákat.

**Veszünk a legmasabb áron
HASZNÁLT TÁRRÖNYVERET**

regényeket, régi újságpapirt kilóra. Amig raktáron van Vergé-papirból készült cigarettahüvely 2-ös és 3-as 7 kor. ezrenként:

Családi és tábort levelezésre 100 papir és 100 boríték 5 kor. Palicsi és szabadkai képes levelezőlapok darabja 10 fillér.

Művészlapok 10 fill.-től. 20 fill. igen nagy választék, viszontelárusítók részére papírok, írószerk kaphatók.

Lipsitz és Lampel

könyv-, írószer- és papirkereskedése Szabadka, Rudics-utca. Telefon 604 sz.

Egy négy polgárit végzett állást keres.

— Cim a kiadóhivatalban. —

„Ferravin”

vasas chinabor.

Erősítő szer gyengékedőknek, vérszegényeknek és lábadosóknai. Kivágot gerjesztő ideget erősítő s vért javító gyógyszer. Szabadka, Kapható. Deesy Jenő úr gyógyszerertárában. Jelenlegi ára fél literes palackoként 10 K. — A „Ferravin” névre tessék ügyelni.

6 elemi vagy polgári iskolát végzett kisasszonyt **FELVESZ** Deesy Jenő gyógyszerertára. Halasi-út.

Papírspárga

kilogrammonként

10 korona.

Klein Géza cégnél

Szabadka.

Bercsényi-u. 5.

Újsághordó leány felvétetik a

Délvidék kiadóhivatalában

Ajánlek azonnali szállításra kerek

Fehérhusu étkezési

az évi termésü

Tarlórépamagot

folyó árban. csomagolás önköltségen az árral együtt utánvételeztetik.

Kiss Lajos

Pu-Zobnaticza u. p. Topolya

Egy teljesen jókarban levő zongora eladó: Kulcsics Magdolna IV. kör Nap utca 257.